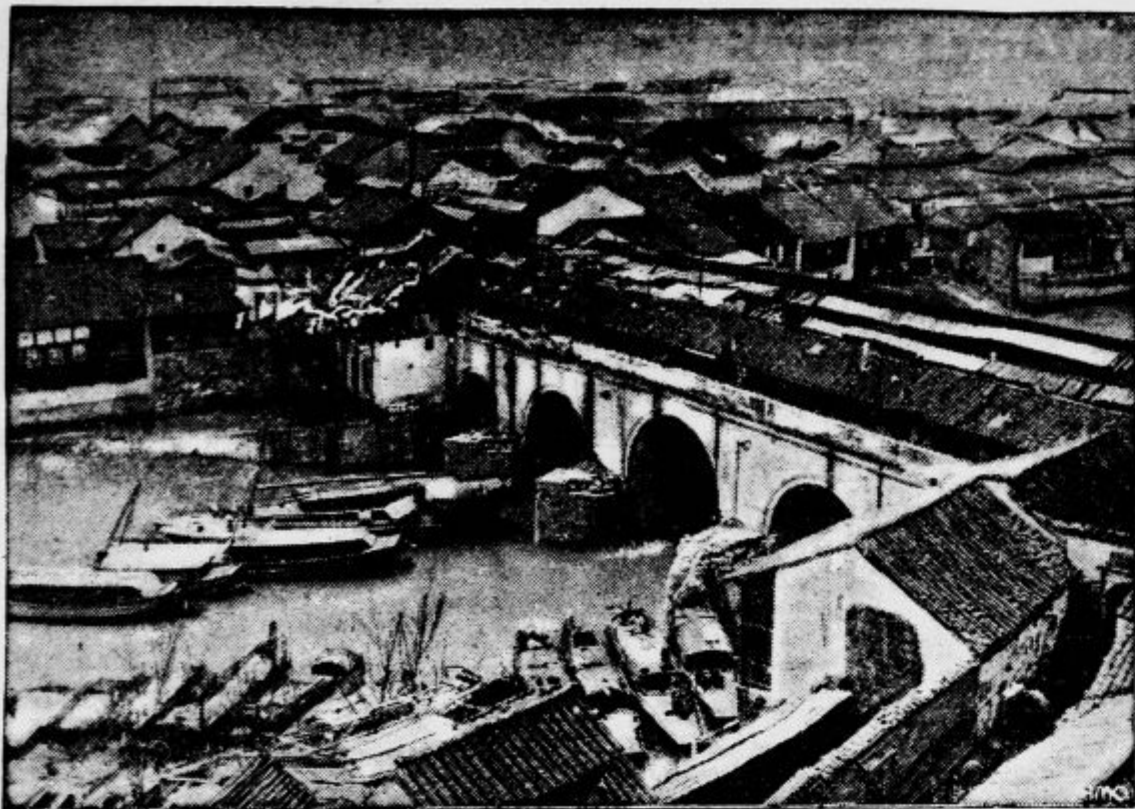

Most, ki drži v južni del Nankinga

Nanking — to je zdaj geološko japonsko vojsko, ki prodira na kitajskem ozemlju. Tudi ta prestolnica kitajske vlade zdrzuje vse pisane značilnosti svoje dežele

Pijani lotosi in orhideje

Mimoza sliči posvetni dami, ki podnevi spi, ponoči pa je razigrana...

Sir Jagadish Chunder Bose

V Giridihu v Indiji je umrl v starosti 79 let slovit odkritel »rastlinskega utripa«, botanik sir Jagadish Chandra Bose. Bose je bil ravnatelj po njem imenovanega znamenitega zavoda v Giridihu in si je napravil svetovno ime s svojim odkritjem o enakih fizioloških reakcijah pri rastlinah in živalih.

Bil je eden najgenialnejših ljudi našega stoletja in je prav tako tiho, kakor je živel, odšel tudi v drugo življenje. Ni bil samo raziskovalec, temveč pravi videc v najbolj em pomenu te besede. Njegovo notranje oko je zaznalo čudeže tam, kjer so druge oči videle samo kemične formule ali grafične krivulje. To njegovo notranje oko mu je odkrilo enostnost in enakost vsega

življenja, pa naj gre za človeka, žival ali rastlino. Seveda pa se raziskovalec Bose ni zadovoljil samo z intuitivnimi vidci in pesniki. Kar so indijski filozofi nagonsko naznanjali že pred njim, je hotel dokazati s pripomočki točne znanosti, z merilnimi instrumenti v laboratoriju.

Sprva so njegovi nauki zveneli, kakor pravljice za odrasle otroke. Rastline imajo po njegovem srce, ki je slično človeškemu in živalskemu, če mu že ni enako. Tudi rastline spe in bdijo kakor mi, veselje in žalost jim nista tuja. Kakor ljudi, jih alkohol in druga mamila spravljajo v omamno.

Da je mogel vse te in še premnogo drugih stvari dokazati, je ustvaril Chandra Bose silovito občutljive električne instrumente in je izrazil rastlinskega življenja vezal z merilnimi pripravami. Tako ni meril samo silovito počasnih in mikroskopsko majhnih izrazov rasti, ponazoril si je lahko tudi hitrejša in počasnejša gibanja ob toka sokov v rastlinah. Bose je svoje rastline napajal z alkoholom in je s svojimi merilnimi instrumentov neposredno čital njih »hitrejši utrip«.

V njegovem laboratoriju si našel opite lotose in orhideje. Tudi to, kako je rastlini, kadar spi in kadar bdi, je lahko pokazal po svojih metodah. Njegove priprave so razkrile skrivnost da sliči mimoza, ta nad vse nežna rastlina, posvetni dami, ki podnevi spi in se na večer sveža in vesela zbudi. S posebnimi eksperimenti je lahko dognal, da strupi rastline lahko silovito omamijo in da jih večje količine teh strupov nazadnje tudi lahko umore.

To vse pa je le majhen izrez iz delovanja velikega Indijca. O mnogem, kar je učil, so se znanstveniki pripravili, toda njegovega glavnega nauka, da reagira rastlina na zunanje dražljaje v bistvu tako kakor človek in žival, znanost ni mogla več zavrniti.

Podnevi delavke, ponoči kaznjence

Turška vlada je odredila, naj se kaznjence uporabijo za delo v tekstilnih tovarnah, ki imajo še sedaj mnogo naravnih. V tovarnah morajo ravnati s kaznjenci kakor z ostalimi delavci in delavkami, tako da imajo med delom iluzijo popolne »svobode«. Toda po delu se ne morejo vrniti domov, temveč jih odvedejo v kaznilnice. Tistim kaznjencem, ki se bodo pri delu dobro vedli, obeta vlada zmanjšati kazni.

Zakonca na vulkanu

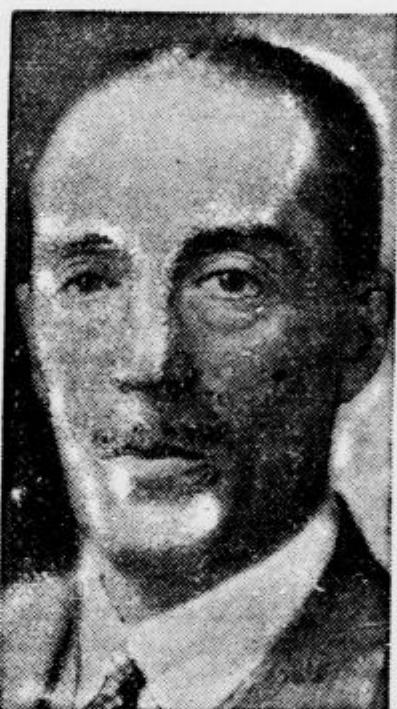
Po malem živijo pač vsi zakonci na vulkanu, toda dr. T. A. Jaggard, ameriški geolog in njegova žena živita ob žrelu čedarskega vulkana, Kilauea na Havaju, že pet in dvajset let in se pri tem počutita prav dobro.

Neposredno pred vrati njiju bivašča je široko žrelo, iz katerega se dvigajo neprestano vroče pare dima. Tu in tam se dviga tudi lava. »Ali vas ni strah tega tako nevarnega mesta?« so vprašali neki obiskovalci pred nedavnim dr. Jaggarda. Geolog je pokazal na bujno tropsko rastlinje in lepo pokrajino ter dejal, da tega vprašanja sploh ne more razumeti. »Tu ni ničesar takšnega, da bi me moralo strašiti. Če je kakšna nevarnost, tedaj ni nič večja nego tista, ki preti vsakemu obiskovalcu vročih vrelcev in žravic, ki so okrog njih. Razlika je le v tem, da prihajajo pare iz Kilauea iz dosti večje globine in da ne vre tu nobena voda na dan, v kateri bi se mogoče okopali. Za človeka, ki delovanja ognjenikov ne pozna dobro, je morda nevarno živeti v takšni okolici, moja žena in jaz pa praviva, da je tu bolj podobno raju nego beku.«

Vojvoda Alba

Poročali smo, da je general Franco bivšega španskega zunanjega ministra, vojvoda Alba, prepričanega monarhista, imenoval za agenta, zastopnika nacionalistične Španije v Londonu.

V Angliji poznajo tega markantnega politika oficijalno prav za prav pod drugim imenom, pod imenom »desetega vojvoda Berwicka, 17. vojvoda de Alba Fitz-James Stuarta«. Novi zastopnik nacionalistične Španije je namreč nezakonski potomec zadnjega stuartskega kralja Jakoba II. in ne pripada samo španskemu, temveč tudi angleškemu visokemu plemstvu. Ker je pa inostranec, nima svojega sedeža v zgornji zbornici.

Vzgojili so ga v Beaumontu, Etonu angleških katolikov in šteje danes 59 let. Na Angleškem je zelo priljubljen in pogosto pravi o njem, da je presenetljivo podoben svojemu nesrečnemu predniku, kralju Karlu I.

Ne sme ostati v Keniji

Iz Nairobija poročajo, da je pred kratkim poteklo trimesečno dovoljenje za bivanje bivšemu abesinskemu ministru Havariateju v Keniji. Angliške oblasti njegovi prošnji za podaljšanje bivanja v tej koloniji niso več ustregle, kar je gotovo v zvezi s političnimi dogodki zadnjega časa.

Do glav so prišli...

Dva važna voditelja francoskih zarotnikov sta izsledena, eden je celo pod ključem — Kakšne namene so imeli »kutarji«

Pariz, 25. novembra. Zablembo 2530 dokumentov, ki so ležali v blagajni neke pariške banke — to je najnovejši uspeh pariške policije, ki vneto zasleduje afero zarotnikov proti režimu in državi. Vedno verjetnejše postaja, da je bila organizacija zarotnikov urejena po vojaškem vzorcu in da so imeli »kutarji« svoje informatorje celo v vrstah vojske. S tem bi bili zarotniki lahko pahnili Francijo v podobno krizo, kakor jo je doživljala ob

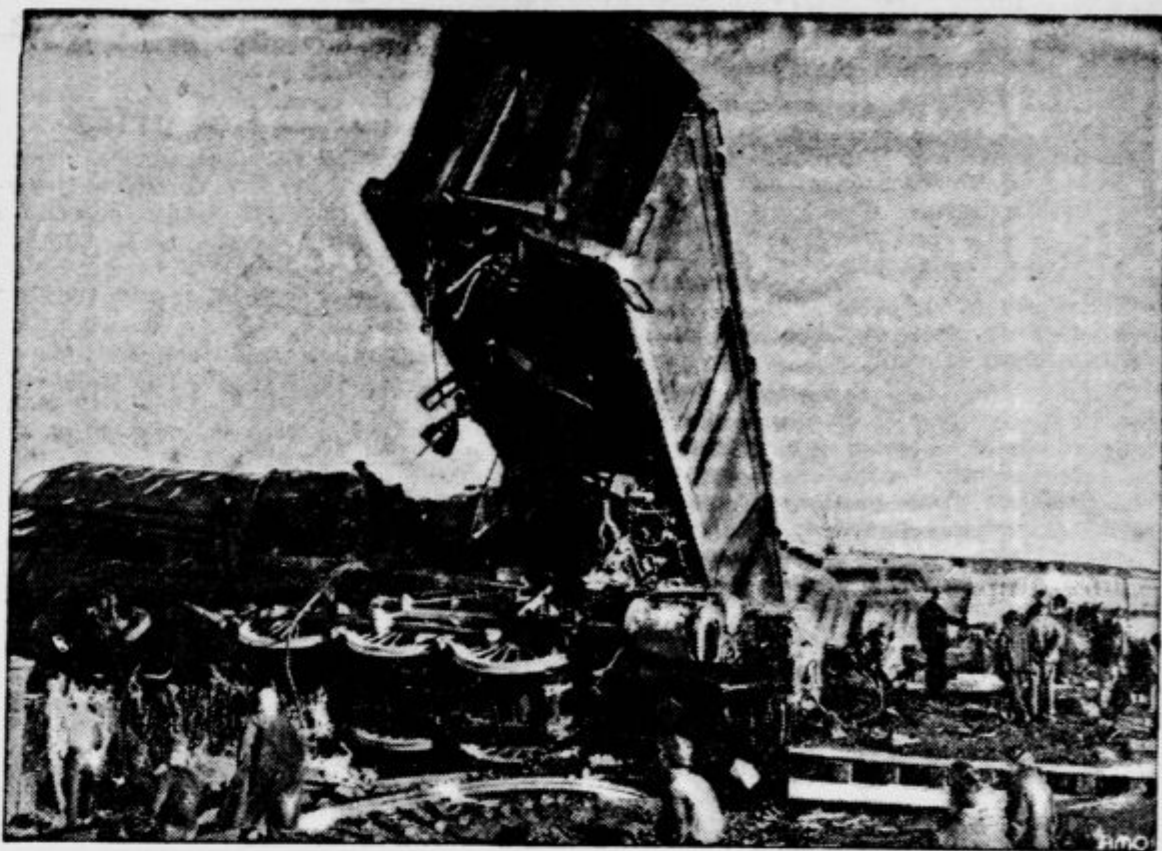
Soproga Ing. Delonclea, ki je imel eno izmed glavnih vlog pri zaroti francoskih »kutarjev«

Te dni je zbudilo veliko pozornost, ko je Mussolini imenoval vojvoda d'Aosta za abesinskega podkralja. Tako je osebnost, ki spada med najpopularnejše v Italiji, v razmeroma mladih letih stopila na vodilno mesto. Z njim je Savojska rodina prevzela tudi neposredno skrb za svojo največjo in najvažnejšo kolonijo, po kateri je sama dobila cesarski naslov. Ze sama prisotnost vojvode Amadeja, njegove lepe in visoko naobrazene žene Ane Francoske ter njiju hčer Margerite in Marije Kristine v Adis Abebi bo dala vsemu življenju abesinske prestolnice nov obraz.

Vojvoda Amadej je po svoji materi, knežini Heleni Francoski, ki je bila vneto raziskovalka Afrike in je svoja tamkajšnja opazovanja opisala v številnih spisih, podedoval to zanimanje za črne celino. Takoj po svetovni vojni je odšel s svojim stricem, vojvodo Abruškim in z veliko ekspedicijo tja ter e šest mesecev raziskoval ozemlje Sebelija. Potem se je moral zovoljo hude tropske mrzlice vrniti domov.

Vojvoda pa je hotel še pozneje temeljito proučevati afriške razmere in razmere kolonijah tujih držav. Tako se je pozneje

Neobičajna železniška nesreča

Na progi Chicago—Novi Orleans se je primerila ameriškiemu brzemu vlaku železniška nesreča, pri kateri se je postavil eden izmed vagonov v pokončen položaj, kakor prikazuje ta slika. Brzi vlak je vozil v trenutku katastrofe s hitrostjo 80 km na uro

Letalec rešil antilope pred levi

Zanimiv doživljaj britskega pilota v bližini Viktorijinih slapov

Pilot nekega britskega letala je letel nad Kajamsko »ponvijo« v bližini Viktorijinih slapov. Te »ponve« so ozemlja, pokrita s slano vodo ali na pol slano vodo, ki jih ima divjačina posebno rada. S svojega letala je pilot, ki se imenuje Fred Spencer, opazoval, kako se je družina levov pripravljala na to, da napade čredo lepih antilop.

Te antilope, lepe živali z nenavadno močnimi rogovi, imajo v takšnih primerih navado, da se postavijo v krog, pri čemer stoji po močni samci nazven, samice in mladiči pa ostanejo v sredini kroga. Po tej njihovi navadi so Buri nekoč v svojih bojih proti domačinom povzeli navado »vozovnih gradov«, v katerih se je bilo lažje braniti pred napadalci nego na odprtem.

Pilot je videl, kako sta se dva leva in dve levinji plazili proti čredi in jo obko-

čili, nato so zverine izvršile hiter napad, da bi napadeno živali zmedle in bi si v tej zmedli lahko uplenile okusne mladice. V tem trenutku pa je letalec šel s svojim aparatom tako nizko, da so se prestrašeni levi obrnili proti stroju. To zmedo med levi so sedaj antilope izkoristile, da so pobegnile in se rošile pred počasnejšimi zverinami.

Proti šoferkam

Na Harvardovem vsučilišču so ustanovili pred kratkim prvo stolico za »znanost o cestnem prometu«. Predavanja se tu bavijo v prvi vrsti s problemi avtomobilizma. Vodja nove stolice je prof. de Silva, ki je že s svojim nastopnim predavanjem med zastopniki sorodnih znanstvenih strok zbudil veliko zanimanje, a je ameriško žensstvo pri tem spravilo v ogorčenje.

Med drugim je prof. de Silva namreč dejal, da ženska, ki šteje nad 25 let, ni več sposobna naučiti se šofiranja tako, da bi mogla voz gotovo in spretno voditi. V tej starosti so ženski živali kaže že tako obrabljeni, da ne morejo več prenašati hrupnega prometa naših dni.

Letalska nesreča pri Ostendu

Kmalu bo štirinajst dni, odkar se je primerila stahovita letalska katastrofa pri Ostedu, kjer so izgubili življenje člani rodbine Hessenskih vojvod. Pričujoča slika prikazuje aeroplan v trenutku, ko je treščil na zemljo

Sestavil je vlado

Belgijsko vlado je po dolgotrajnih pogajanjih sestavil kraljev zaupnik Paul Emile Janson, politično opredeljen liberalac in predsednik odvetniške zbornice v Bruslju

A NEKDOTA

Lafayette se je med ameriško osvobodilno vojno, ko se je boril na strani Američanov, pritoževal nad marsikakšno neprijetnostjo. Nekeč je pisal nekemu pariškemu prijatelju:

»Amerika je preteta dežela. Tu je vedno dvačest različnih ver, imajo pa samo dve vrsti obar. Kako srečna je naša Francija, kjer je razmerje baš nasprotno!«

VSAK DAN ENA

»Nikar ne joči, ljubice!«
»Saj vem, da ti je vseeno, če jočem ali ne —«
»To pa ni res, da mi je vseeno, kajti če jočeš, se zmoci tobak za pipo, ki ga nošim v notranjem žepu...«

